

ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТАТА НА МНЗА
(за периодот декември 2022-декември 2023 година)

Јануари-декември 2023 одржани 10 вебинари со светските експерти за аутизмот: д-р Бет Мелоу, проф. д-р Роберт Хендрен, вонр. проф. д-р Маргарет Бауман, д-р Лаурен Москович, д-р Дин Александер, Кели Барнхил, проф. д-р Џуди Ван де Вотер, д-р Јасир Сајед, д-р Паола Молтени и д-р Ивана Крстовска. Првите шест во коорганизација со Институтот за истражување на аутизмот од САД, последните четири во самостојна организација.

Февруари 2023 – Одржан третиот проектен состанок од ИСЕК-АДЕ проектот на кој членовите на МНЗА земаа хибридно учество.

Март 2023 – Претседателот на МНЗА модерираше 3 сесии за аутизам на конференцијата "It's all about the people" на Alma Mater Europaea - ЕСМ што се одржи на 13 март во Марибор, Словенија.

Април 2023 – одржана интернет кампања по повод 2 април, светскиот ден на аутизмот, заедно со Аутизам Европа.

25 Мај 2023 – Претседателот на МНЗА, на Alma Mater Europaea - ЕСМ во Марибор одржа предавање со наслов „Негативните ефекти на Ковид-19 врз децата со АСН“.

1-2 јуни 2023 – м-р Фики Гаспар учествуваше на четвртиот состанок од ИСЕК-АДЕ проектот одржан во Софија.

5-7 јуни 2023 – втор состанок од проектот „Инклузија преку социјални вештини за учениците со аутистичен спектар на нарушување и интелектуална попреченост“ одржан на ФЗФ во Скопје. Домаќини од МНЗА: проф. д-р Владимир Трајковски, м-р Ивана Василевска Петровска.

Септември-Декември 2023 – проф. д-р Владимир Трајковски консултант во проектот на Гора Расе од Брисел во социјалниот проект: „Поддршка во заштитата на децата со посебни потреби во Македонија.

Септември 2023 – Весна Филиповска одговорна за тестирање на апликацијата Teach Space.

29.09.2023 – Проф. д-р Владимир Трајковски ја водеше сесијата: „Аутизам и ментално здравје“ на конференцијата на психолозите на ФЗФ во Ниш. Втор учесник онлајн м-р Ирена Стојановска.

Октомври 2023 – Објавен „Прирачник за тренинг на приоритентите социјални вештини во основно училиште кај учениците со аутистичен спектар на нарушувања и/или интелектуална попреченост“. М-р Ивана Василевска Петровска еден од авторите, проф. д-р Владимир Трајковски, прв рецензент.

06.11.2023 – завршна веб конференција од проектот „Вклучување преку социјални вештини за ученици со аутизам и интелектуална попреченост“ заедно со колегите од Србија. Презентер м-р Ивана Василевска Петровска, модератор проф. д-р Владимир Трајковски. Околу 150 присутни учесници.

11.12.2023 – Д-р Ивана Крстовска вебинар „Нашите професионалци во странство“

Од декември 2022-декември 2023 година објавени се 4 трудови во реномирани списанија и 6 апстракти на конференции:

1. Koceski A, Smith CJ, Syed YA, Trajkovski V. Understanding the Relationship between Distress Behaviour and Health Status of People with Autism Spectrum Disorder. *Healthcare* 2023; 11 (11). <https://doi.org/10.3390/healthcare11111565>.
2. Stojanovska I. Age of Autism Spectrum Disorder diagnosis and associated factors. *J. Heal. Rehab. Sci.* 2023 Apr. 24;2(1):60-72. Available from: <https://jhres.almamater.si/jhres/article/view/66>

3. Banković S, Brojčin B, Vasilevska Petrovska I, Antonijević M, Bukovica A. Social skills critical for success in elementary school: teachers and special educators' perspective. *J. Heal. Rehab. Sci.* 2023 May 4;2(1):16-25. Available from: <https://jhhs.almamater.si/jhhs/article/view/65>.
4. Banković S, Brojčin B, Antonijević M, Vasilevska Petrovska I, Bukovica A, Trajkovski V. Applicability of practices for the development and improvement of social skills in primary school – the perspective of special educators. Proceedings 12th International Scientific Conference “Special Education and Rehabilitation today”. Belgrade, 27-28 October 2023; 169-176.
5. Stojanovska I, **Trajkovski V.** Complementary and Alternative Medicine in Autism Spectrum Disorder: parents' experience from a middle-income European country, *International Journal of Developmental Disabilities* 2023; DOI: [10.1080/20473869.2023.2283646](https://doi.org/10.1080/20473869.2023.2283646).

1. Stojanovska I, Trajkovski V. Age of Autism spectrum disorders (ASD) diagnosis and associated factors. Book of Abstracts 11th Scientific conference with international participation: „All about people: Social and Technological Development in Service of Security and Dignity“. Maribor, 10-17 March 2023; 177.
2. Brojčin B, Banković S, Vasilevska Petrovska I, Antonijević M, Bukovica A, Trajkovski V. Social skills important for the functioning in school: teachers' and special educators' perspective. Book of Abstracts 11th Scientific conference with international participation: „All about people: Social and Technological Development in Service of Security and Dignity“. Maribor, 10-17 March 2023; 181.
3. Trajkovski V. Mental Health Issues During The Covid-19 Pandemic in Persons with Autism Spectrum Disorder. Book of Abstracts 19th International Conference: “Days of Applied Psychology 2023. Niš, 29-30 September 2023; 15.
4. Stojanovska I, Trajkovski V. Overuse of Pharmacological Psychotropic Treatments and Polypharmacy in Autism Spectrum Disorder: a Substitute for Insufficient Psychosocial Interventions. Book of Abstracts 19th International Conference: “Days of Applied Psychology 2023. Niš, 29-30 September 2023; 19.
5. Karastojanova E, Trajkovski V. Educational Assistance for Students with Autism. Book of Abstracts 19th International Conference: “Days of Applied Psychology 2023. Niš, 29-30 September 2023; 20.
6. Banković S, Brojčin B, Antonijević M, Vasilevska Petrovska I, Bukovica A, Trajkovski V. Applicability of practices for the development and improvement of social skills in primary school – the perspective of special educators. Book of Abstracts 12th International Scientific Conference “Special Education and Rehabilitation today”. Belgrade, 27-28 October 2023; 195.

Претседател на МНЗА,
Проф. д-р Владимир Трајковски